

Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev /ZUPJS/**(pristojnosti in naloge občine z uvodnimi pojasnili in komentarjem)**

UDK: 352/354:364 (497.4) (094.5)

dr. Boštjan Brezovnik

K a z a l o:

| | | |
|-----|--|---|
| 1 | Pregled pristojnosti in nalog občine po Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev /ZUPJS/ | 1 |
| 1.1 | Pravna podlaga | 1 |
| 1.2 | Pristojnosti in naloge občinskega sveta po Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev /ZUPJS/..... | 1 |
| 1.3 | Pristojnosti in naloge občinske uprave po Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev /ZUPJS/..... | 1 |
| 2 | Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam občine s komentarjem..... | 2 |
| 2.1 | Znižanje plačila vrtca..... | 2 |
| 2.2 | Pravica do plačila prispevka za obvezno zavarovanje..... | 2 |
| 2.3 | Predhodno mnenje občine..... | 2 |
| | Ključne besede..... | 3 |
| | Uporabljene kratice..... | 3 |
| | Viri..... | 3 |

1 Pregled pristojnosti in nalog občine po Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev /ZUPJS/**1.1 Pravna podlaga**

| tč. | predpisi, ki so podlaga za sprejem predpisa | določba | pojasnilo |
|-----|--|---------|-----------|
| 1 | Ustava Republike Slovenije Uradni list RS, št. 33I/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 69/04, 69/04, 68/06, 47/13, 75/16 | | |

| tč. | predpis | določba | pojasnilo |
|-----|---|---------|-----------|
| 1.1 | Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev /ZUPJS/ Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12-ZUJF, 57/12-ZPCP-2D, 14/13, 99/13, 14/15-ZUUJFO, 57/15, 90/15, 38/16 – odl. US, 88/16, 61/17 – ZUPŠ, 75/17, 77/18 | | 1 |

1.2 Pristojnosti in naloge občinskega sveta po Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev /ZUPJS/

| tč. | pristojnosti in naloge občinskega sveta | določba | pojasnilo |
|-----|--|------------|-----------|
| 1. | V proračunu zagotovi sredstva za kritje plačila vrtca rejencem. | 3/24. člen | 2 |
| 2. | V proračunu zagotovi sredstva za kritje prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje za upravičence, ki imajo stalno prebivališče na območju občine. | 4/30. člen | 3 |

1.3 Pristojnosti in naloge občinske uprave po Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev /ZUPJS/

| tč. | pristojnosti in naloge občinske uprave | določba | pojasnilo |
|-----|---|----------|-----------|
| 1 | Ob uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ki se financirajo iz občinskega proračuna poda predhodno mnenje o znanih okoliščinah, ki so pomembne za odločitev, ki izhaja iz zbirke podatkov občine. | 37. člen | 4 |

2 Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam občine s komentarjem

1 Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev /ZUPJS/ določa vrste denarnih prejemkov, subvencij in plačil, o katerih se odloča po ZUPJS, meje dohodkov, ki se upoštevajo pri uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ki so odvisne od materialnega položaja, enoten način ugotavljanja materialnega položaja, višino določenih sredstev in postopek njihovega uveljavljanja (1. člen ZUPJS).

2.1 Znižanje plačila vrtca

2 Kot določa ZUPJS so plačila vrtca v celoti oproščeni rejenci, ceno programa, v katerega je otrok vključen, pa krije občina, v kateri ima rejenec stalno prebivališče. Vlogo za oprostitev plačila vrtca za rejence odda rejnik. Če oseba spremeni stalno prebivališče tako, da se spremeni občina stalnega prebivališča, in je zaradi tega za plačilo znižanega plačila vrtca pristojna druga občina, ministrstvo o tem obvesti obe občini. O navedeni spremembi se ne izda posebne odločbe, temveč se šteje, da plačilo v višini razlike med ceno programa in plačilom staršev, vrtcu krije nova občina, ki je razvidna iz podatka o spremembi stalnega prebivališča osebe, kot izhaja iz uradne evidence. V navedenem primeru je v mesecu spremembe stalnega prebivališča zavezanec za znižano plačilo vrtca občina, v kateri je imela oseba prijavljeno stalno prebivališče pred spremembo (24. člen ZUPJS).

2.2 Pravica do plačila prispevka za obvezno zavarovanje

3 Državljeni Republike Slovenije in tujci, ki imajo dovoljenje za stalno prebivanje, so upravičeni do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje, če so upravičeni do denarne socialne pomoči ali izpolnjujejo pogoje za pridobitev denarne socialne pomoči, pri čemer se krivdni razlogi ne upoštevajo, in imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji ter niso zavarovane osebe iz drugega naslova, določenega z zakonom, ki ureja zdravstveno zavarovanje. Kot zavarovane osebe se ne štejejo družinski člani osebe, ki imajo zadržane pravice po zakonu, ki ureja zdravstveno zavarovanje. Do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje so ne glede na izpolnjevanje pogojev za pridobitev denarne socialne pomoči, upravičene tudi osebe, nameščene v rejniško družino ali v zavod na podlagi zakona, ki ureja družinska razmerja, če niso obvezno zdravstveno zavarovane iz drugega naslova, določenega z zakonom, ki ureja zdravstveno zavarovanje. Te osebe so upravičene do zdravstvenih storitev pod enakimi pogoji kot otroci, zavarovani kot družinski člani. Kadar oseba uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči, center za socialno delo odloči o pravici do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje po uradni dolžnosti, razen če oseba na vlogi izrecno izjavi, da te pravice ne uveljavlja. Navedene osebe v obvezno zdravstveno zavarovanje prijavi in iz njega odjavi Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije po 21. točki prvega odstavka 15. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A in 91/13) na podlagi odločbe o priznanju pravice do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje, prispevek za obvezno zdravstveno zavarovanje pa plača občina stalnega prebivališča navedene osebe. Če oseba spremeni stalno prebivališče tako, da se spremeni občina stalnega prebivališča, je v mesecu spremembe stalnega prebivališča zavezanec za plačilo prispevka občina, v kateri je imela zavarovana oseba prijavljeno stalno prebivališče pred spremembo. Navedene osebe so upravičene do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje najdlje za obdobje, za katero se jim lahko dodeli denarna socialna pomoč, oziroma za obdobje namestitve v rejniško družino ali zavod kot izhaja iz odločbe o namestitvi, vendar najdlje za obdobje treh let z možnostjo podaljšanja, če obstajajo razlogi za namestitev (30. člen ZUPJS).

2.3 Predhodno mnenje občine

4 Ob uveljavitvi pravic iz javnih sredstev, ki se financirajo iz občinskega proračuna, pristojna lokalna skupnost poda predhodno mnenje o znanih okoliščinah, ki so pomembne za odločitev in ki izhajajo iz njenih zbirk podatkov, če zakon, ki ureja upravičenost do posamezne pravice iz javnih sredstev ne določa drugega načina sodelovanja lokalne skupnosti v postopku. Pristojna lokalna skupnost mnenje iz prejšnjega odstavka poda v 10 dneh od prejema obvestila centra za socialno delo o tem, da vodi postopek, v katerem odloča o pravici iz javnih sredstev, ki se financira iz proračuna lokalne skupnosti. Če lokalna skupnost v navedenem roku mnenja ne da, se postopek nadaljuje. Če pristojna lokalna skupnost v roku poda mnenje iz prejšnjega odstavka, se šteje, da je prijavila stransko udeležbo v postopku. V tem primeru se pristojna lokalna skupnost, če tako zahteva, lahko seznanila s podatki o določeni višini tistih denarnih prejemkov iz 5. člena tega Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev /ZUPJS/, ki neposredno vplivajo na upravičenost do subvencij oziroma plačil iz 6. člena zakona, ki jih izplačuje lokalna skupnost. (37. člen ZUPJS).

Ključne besede

Občina, pristojnosti, socialno varstvo, pravice.

Uporabljene kratice

ZUPJS - Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev /ZUPJS/ (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 57/12-ZPCP-2D, 14/13, 99/13, 14/15-ZUUJFO, 57/15, 90/15, 38/16 – odl. US, 88/16, 61/17 – ZUPŠ, 75/17, 77/18).

Viri**Ustava in zakoni**

Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ (Uradni list RS, št. 33I/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 69/04, 69/04, 68/06, 47/13, 75/16).

Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev /ZUPJS/ (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12-ZUJF, 57/12-ZPCP-2D, 14/13, 99/13, 14/15-ZUUJFO, 57/15, 90/15, 38/16 – odl. US, 88/16, 61/17 – ZUPŠ, 75/17, 77/18).